

2.1. Digitalni građanin

7. i 8. razred

Aktivnost 1. Upitnik s točnim odgovorima i objašnjenjima

Broj	Pitanje/Točan odgovor	Odgovor
1.	Trebao bih stati i razmisliti o svemu što dijelim na društvenim mrežama.	C: Stranice s društvenim mrežama uzimaju osobne podatke u svrhu zarade, a mijenjanje postavki i uvjeta znači da čak i najoprezniji korisnik nikada ne može biti siguran da će njegova privatnost biti zaštićena. Treba biti svjestan da sve što se postavlja <i>online</i> može jednom postati javno.
2.	Ponekad dijelim lozinku s prijateljima ili objavim nešto pretvarajući se da sam netko od njih, onako za šalu.	C: Predstavljati se kao netko drugi ili koristiti tuđu lozinku za pristup uslugama je krađa identiteta. Posljedice za obje strane mogu biti ozbiljne i često nepredvidljive (društvene, financijske, zakonske).
3.	Svoje najdublje tajne mogu podijeliti na svom blogu ili komentirajući nečiji tuđi blog.	B: Blog je otvoren svima koji su na internetu i zato ga treba tretirati kao da je na bilo kojem drugom javnom mjestu. Kad ti objaviš nešto na blogu, objaviš to svijetu čak i kada misliš da drugima to nije interesantno.
4.	Kada se u školi koriste mobiteli ili drugi uređaji za pristup mreži, važno je znati:	D: Korištenjem tehnologije u školi možemo proširiti svoje znanje na nov i zanimljiv način, ali istovremeno se moramo učiti odgovornosti prema sebi, svojim vršnjacima i školi.
5.	Ako imam odobrenje za preuzimanje ili kupnju stvari na internetu kao npr. aplikacija, ja ću:	D: kada se nešto kupuje nije uvijek lako provjeriti je li neka stranica sigurna i zakonita. Zato je važno uvijek nastojati potražiti komentare, informacije onih koji su je koristili, potražiti alternative i svakako vjerovati svom instinktu – ako zvuči previše dobro da bi bilo istinito, najbolje je ne koristiti se takvim stranicama.
6.	Kada nešto pišem ili komentiram online, kod kuće ili u školi, ja ću:	B: ponekad zaboravljamo da je sve ono što kažemo ili radimo <i>online</i> uvijek i svima vidljivo. To znači da ako u svom rječniku koristimo riječi koje nekoga vrijeđaju ili ponižavaju, čak i ako je to šala, posljedice mogu biti mnogo ozbiljnije nego da te riječi glasno izgovorimo. Isto vrijedi i za slike koje se objavljuju. Kako bi izbjegli probleme, uvijek pitajte učitelje ili roditelje kakvo ponašanje od vas očekuju i uvijek stanite i razmislite prije nego li nešto objavite!

7.	Vrijeme provedeno na internetu.	D: vrijeme provedeno na internetu može biti zabavno, ugodno i korisno za učenje. Ipak, ako ste prekomjerno za računalom, možete imati ozbiljnih problema kao što su: poteškoće sa spavanjem, osjećaj tjeskobe, nervoze ili može biti narušeno vaše fizičko zdravlje. Važno je postići ravnotežu između održavanja dobrog zdravlja i uživanja u dobrobitima interneta.
8.	Davanje privatnih informacija strancima ili kompanijama na internetu je:	C: nikada nije dobro nepoznatima iznositi svoje osobne podatke. Nemoguće je reći tko je stvarno osoba koja je <i>online</i> . Postoji mnoštvo razloga zbog kojih netko pokušava dobiti privatne informacije o vama, vašoj obitelji, vašim financijama. Važno je štititi podatke o svom identitetu, svojoj školi, obitelji, adresi. Moguće je upoznati prijatelje i razgovarati s njima bez potrebe da se iznose osobni podatci.
9.	Ako primijetim da je netko zlostavljan na internetu :	C: Neki od vas su možda bili žrtve elektroničkog nasilja, a neki su možda bili sudionici. U mnogim slučajevima zlostavljanja prisutni su i promatrači koji se ne žele uključiti. Važno je reagirati i pokušati zaustaviti nasilje na smiren i odgovoran način. Često je to dovoljno. Ako se ne možete uključiti, prijavite to odmah učitelju ili roditelju.
10.	Ja štitim svoje lozinke:	D: Lozinke nam praktički trebaju za sve što koristimo na internetu. Istina da ih nije uvijek lako pratiti, ali to je iznimno važno. Važno ih je redovito mijenjati, ako ih ne možete sve zapamtiti onda ih trebate pohraniti na sigurnom, nikada ne davati, čak ni najboljem prijatelju. Zapravo, davanje lozinki može stvoriti ozbiljne probleme među prijateljima ili grupama prijatelja.